

Seminaroppgavesett 9

A. Spillteori

Anta at to produsenter av en homogen vare har valget mellom "aggressiv" eller "tilbakeholden" atferd. Anta videre at produsentene må bestemme sine strategivalg samtidig, og at de begge har full informasjon om konsekvensene av alle strategikombinasjoner for begge parter. Begge aktørene ønsker å maksimere egen profitt, som i tabellene nedenfor er angitt ved π_1/π_2 for hhv. aktør 1 og 2 avhengig av ulike strategivalg. Produsent 1 er i kolonne 1, produsent 2 er i rad 1.

Identifiser eventuelle dominante strategier for hver av aktørene i spillene nedenfor, og finn alle eksisterende Nash-likevekter. Er Nash-likevektene Pareto-optimale? (se bort fra aktører som ikke deltar i spillet som kan bli påvirket av strategiene som blir spilt)

π_1/π_2	Tilbakeholden	Aggressiv
Tilbakeholden	10/15	5/20
Aggressiv	12/6	8/9

π_1/π_2	Tilbakeholden	Aggressiv
Tilbakeholden	10/12	8/15
Aggressiv	14/9	5/6

π_1/π_2	Tilbakeholden	Aggressiv
Tilbakeholden	10/12	0/12
Aggressiv	10/2	0/2

B. Arbeidsmarked

Vi ser på et arbeidsmarked med fullkommen konkurranse. La w være bruttolønn og n sysselsetting. Vi antar at etterspørselskurven er fallende og tilbudskurven er stigende.

- 1) Forklar hvorfor vi ikke kan si om et individ vil øke eller redusere sitt arbeidstilbud dersom lønna går opp.
- 2) Forklar hva som ligger bak markedets etterspørsel etter arbeidskraft. Hvilke faktorer kan påvirke kurven (helning og/eller skift)?

3) Vis ved hjelp av en figur hva som skjer med likevektslønn og sysselsetning dersom det blir mer populært å jobbe (endring i preferanser)

C. Lønnsforskjeller

1) Hvilke faktorer kan forklare lønnsforskjeller mellom to grupper arbeidstakere?

2) Hva menes med "kompenserende lønnsforskjeller"?

3) Ved lønnsforhandlinger, hvilke faktorer kan gi fagforeningene mer forhandlingskraft?

4) Hvorfor kan det være at fagforeningene vil moderere lønnkravet selv ved høy forhandlingskraft?